

ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರ ನೆನಪುಗಳ ಸುತ್ತ...

■ ಶಾರದಾ ಶಾಮಣ್ಣ, ಬೆಂಗಳೂರು



ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ವಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್, ಸಾಹಿತಿ ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಅಲಿತಮ್ಮ, ಕೆ.ಟಿ. ಬನಶಂಕರಮ್ಮ, ಶಾರದಾ ಶಾಮಣ್ಣ, ಸಾವಿತ್ರಿ ನೀಲಕಂಠರಾವ್.

‘ಮಕ್ಕಳಾಟವು ಚಂದ’ ಎಂಬ ಹಾಡಿನ ಸಾಲೊಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಒಲವು ಇದ್ದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ನಕ್ಕು ನಲಿದಾಡಲಿ ಎಂದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಕೂಟ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂಥ ವಿಶಾಲ ಹಾಗೂ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇರುವ ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೊತೆಗಿನ ಒಡನಾಟ, ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ನೆನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಧುರವಾಗಿದೆ.

‘ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆ’, ‘ಮಕ್ಕಳೇ ಮನೆಗೆ ಮಾಣಿಕ’, ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ... ಮೊದಲಾದ ನಾಣ್ಯಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಹಿರಿಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆ, ಆಟೋಟಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಶಾಲಾ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಮೊತ್ತವೇ ತಳಹದಿಯನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ‘ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟ’ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೂವಾರಿ ದಿ. ಆರ್. ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ.

ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 60-70 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ‘ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿರಿಗ’ಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು

ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಳುಗುಳಿಮಣಿ, ಚೌಕಾಬಾರ, ಕುಂಟೋಬಿಲ್ಲೆ, ಕೋಲಾಟ, ಚಪ್ಪಾಳೆ, ಗಿರಿಗಿಟ್ಟೆ, ಕವಡೆ ಆಟ, ಕಲ್ಲಾಟ, ಹಗ್ಗದಾಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಮರಕೋತಿ ಆಟ, ಚಿಣ್ಣೆದಾಂಡು, ಗೋಲಿಯಾಟ, ಲಗೋರಿ, ಚಾಟಿಬಿಲ್ಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 1937-38ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರು ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಗೆಲುವು, ಹೊಸ ಚೆಲುವು, ನಲಿವು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಪದ್ಯ ಹೇಳುವುದು, ರಚಿಸುವುದು, ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ರಂಗೋಲಿ, ಕಸೂತಿ, ಅಂಗಸಾಧನೆ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಪೋಷಕರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಮಹಾನ್ ಸಂಗೀತ ಗಾರರೂ, ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರೂ, ಆಡಳಿತಗಾರರೂ, ಬರಹಗಾರರೂ, ನೃತ್ಯಪಟುಗಳೂ, ತಂತ್ರಜ್ಞರೂ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟದ ಗರಡಿಯಲ್ಲೇ ಪಳಗಿದವರಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

1892ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮನವರಿಗೆ 1901ರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗಿ 1902ರಲ್ಲಿ ವೈಧವ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನೇ ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ 1965ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಸತ್ತ ಶ್ರಮದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಸುಮಾರು 1978-79ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಹೊರತಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದುದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ, ವಿಶೇಷ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೆನಪು-ಮಧುರ. ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಖುಷಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂದು ತೆಗೆದ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಜತನವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ ಸಂಗಡವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ನೆನಪುಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಸದಾ ಈ ನೆನಪು ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗಿಯೂ ಉಳಿದಿದೆ.